

Súd: Okresný súd Spišská Nová Ves
Spisová značka: 11Pc/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7619207283
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Júlia Weiserová
ECLI: ECLI:SK:OSSN:2020:7619207283.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Spišská Nová Ves, sudkyňa JUDr. Júlia Weiserová, v spore navrhovateľa: N. H., nar. XX.X.XXXX, bytom O., X. Č.. XXX, proti oprávnenej z výživovacej povinnosti: D. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom U., O. Č.. X, v konaní o návrhu na zníženie výživného na plnoleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Konanie o návrhu na zníženie výživného na plnoleté dieťa za obdobie od 1.6.2019 do 18.10.2019 zastavuje.

II. Návrh na zníženie výživného na plnoleté dieťa od 19.10.2019 do budúca zamieťa.

odôvodnenie:

1. Dňa 5.12.2019 podal navrhovateľ na tunajší súd návrh, ktorý následne upravil podaním zo dňa 22.1.2020 v ktorom žiadal, aby mu súd znížil výživné na plnoletú dcéru na sumu 50,- Eur mesačne a to počnúc od 1.6.2019. Uviedol, že predchádzajúce súdne konania porušili pravidlá ľudskosti, bolo mu odmietnuté všetko ako aj právo na život. Pre stále zvyšovanie výživného na dcéru nemá ani na chleba, ani na lieky, z jeho dôchodku, ktorý činí 306,- Eur mu ostáva 2,- Eur. Pätnásť rokov prosil súd o stretávanie s dcérou, čo však D. Š. odmietala, prosil o DNA. Krádeže vecí, ktoré D. Š. st. ukradla, neriešil nikto ani policajti. Konštatoval, že mu nevychádza ani na životné minimum, nemá na lieky, stále si musí požičiavať. Jeho zdravotný stav je každým dňom horší. K žalobe pripojil vyhlásenie zo dňa 17.11.2018 vrátane poštových ústrižkov svedčiacich o úhradách platieb spoločnosti Slovak Telecom a.s., ZSE Energia a.s. a D. Š..

2. D. Š. sa k žalobe písomne nevyjadrila.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie na deň 12.3.2020, ktorého sa zúčastnila osobne D. Š.. Navrhovateľ svoju neúčast' písomne ospravedlnil s tým, že žiadal, aby súd vec prejednal bez neho. Súd v súlade s ustanovením § 180 C.s.p. pojednával v neprítomnosti navrhovateľa.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom D. Š., vyhlásením zo dňa 17.11.2018 svedčiacim o úhradách poplatkov za podnájom, poštovým ústrižkom od ZSE Energia, a.s., Bratislava, ako aj Slovak Telecom a.s., Bratislava, dokladom o úhrade výživného, potvrdením o návšteve školy od Technickej univerzity v Košiciach zo dňa 9.3.2020, výpisom z účtu D. Š. svedčiacich o úhrade poplatkov za internát a internet, ako aj obsahom spisu sp.zn. 11Pc/25/2018 predovšetkým rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11Pc/25/2018-63 zo dňa 20.2.2019 a rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Co/23/2019-96 zo dňa 30.9.2019 ako aj obsahom celého spisu a zistil tento skutkový stav:

5. D. Š.M. ako oprávnená z výživného vo svojej výpovedi uviedla, že s návrhom na zníženie výživného nesúhlasí. Konštatovala, že od 1.9.2019 je študentkou 1. ročníka Ekonomickej fakulty Technickej

univerzity v Košiciach, pričom v čase poslednej úpravy výživného bola iba na strednej škole. Býva v Košiciach na internáte, za ktorý uhrádza mesačne 63,- Eur, pričom poplatok uhradila jednorázovo za štvrtrok v sume 189,- Eur. Okrem toho platí internet, za semester zaplatila sumu 27,- Eur. Stravuje sa na internáte resp. má tam iba obedy, obedovať chodí tak 3-krát až 4-krát týždenne, stojí ju to tak cca 10,- Eur. Raňajky a večere si kupuje sama, toto ju stojí tak 10 - 15,- Eur týždenne. Do školy dochádza spravidla vlakom, mesačne ju cestovné stojí 10,- Eur. Okrem toho si v Košiciach platí MHD cca 10,- Eur a dobíja si kredit na kartu 5,- Eur. Naďalej žije v spoločnej domácnosti s matkou, takže by sa mala podieľať aj na nákladoch na bývanie, nájom, inkaso, internet, tieto platby však uhrádza výlučne mama. Ďalšie náklady má na hygienu, oblečenie, obuv a podobne. Mama je poberateľkou invalidného dôchodku a vdovského dôchodku cca 480, - Eur, z toho uhrádza nájomné 135,- Eur, elektriku 35,- Eur, plyn 7,- Eur, digi TV 12,- Eur, internet 10,- Eur, jej telefón 10,- Eur a mamin telefón 13,- Eur mesačne. Okrem toho ročne uhrádza poplatky za smeti, činí to 20,- Eur na osobu. Ďalšie náklady má na zakupovanie skrípt a školských potrieb, zaplatila poplatok za návštevu školy a ISIC kartu, všetko spolu 40,- Eur pri nástupe na vysokoškolské štúdium. Otec sa o ňu absolútne nezaujíma, nie je s ňou v kontakte, na jej výživu nad rámec výživného neprispieva ani finančne, ani materiálne. Má dlh na výživnom cca 200,- Eur, dala podnet na jeho trestné stíhanie.

6. Z rozsudku tunajšieho súdu sp. zn. 11Pc/25/2018-63 zo dňa 20.2.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Co/23/2019-96 zo dňa 30.9.2019 súd zistil, že spolu s prejedaním návrhu dcéry na zvýšenie výživného bol v tomto konaní prejednávaný i vzájomný návrh otca (v tomto konaní navrhovateľ) na zníženie výživného, ktorý bol súdom zamietnutý. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2019. Už v tom čase bol navrhovateľ starobným dôchodcom a jeho jediným príjmom bol dôchodok. Dcéra bola študentkou 4. ročníka Obchodnej akadémie v Košiciach.

7. Z prehlásenia J. L. - priateľky navrhovateľa súd zistil, že táto ako majiteľka domu v ktorom tento býva, potvrdila, že je jej podnájomníkom a platí nevyhnutné výdavky vo výške 190,- Eur.

8. Z poštového podacieho lístka súd zistil, že otec uhrádza za elektrinu ZSE Energetika a.s., Bratislava 52,- Eur mesačne.

9. Z poštového podacieho lístka súd zistil, že otec uhrádza spoločnosti Slovak Telecom a.s. Bratislava poplatok za telefón 18,88 Eur.

10. Z potvrdenia o návšteve školy zo dňa 9.3.2020 súd zistil, že D. Š. je počnúc od 1.9.2019 študentkou 1. ročníka bakalárskeho štúdia v dennej forme na Ekonomickej fakulte Technickej univerzity v Košiciach.

11. Z výpisu z účtu D. Š. súd zistil, že táto uhradila poplatok za internát 189,- Eur, pričom ide o poplatok za 3 mesiace.

12. Z výpisu z účtu D. Š. súd zistil, že táto uhradila poplatok za internet, ktorý užíva na internáte 27,- Eur, pričom ide o poplatok za 1 semester.

13. Podľa § 230 C.s.p., ak sa o veci právoplatne rozhodlo nemôže sa prejednávať a rozhodovať znova.

14. Podľa § 161 ods. 1,2 C.s.p., ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len "procesné podmienky"). Ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

15. Po oboznámení sa s návrhom otca i obsahom spisu tunajšieho súdu 11Pc/25/2018 je súd nútený konštatovať, že o časti návrhu otca na zníženie výživného na plnoletú dcéru (v tomto konaní navrhovateľ) už bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom tunajšieho súdu sp. zn. 11Pc/25/2018-63 zo dňa 20.2.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 8Co/23/2019-96 zo dňa 30.9.2019. V pôvodnom konaní bol totiž spolu s návrhom dcéry na zvýšenie výživného prejednaný i vzájomný návrh otca (v tomto konaní navrhovateľ) na zníženie výživného. Tento bol tunajším súdom zamietnutý, pričom odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 18.10.2019. Na základe uvedených skutočností, keďže vo veci zníženia výživného za obdobie od 1.6.2019 do 18.10.2019 bolo právoplatne rozhodnuté rozsudkom v konaní 11Pc/25/2018 sa teda vec

nemôže prejednávať znovu, a preto súd s poukazom na ustanovenie § 230 a § 161 ods. 1, 2 C.s.p. konanie z dôvodu prekážky rozhodnutej veci (res iudicata) za obdobie od 1.6.2019 do právoplatnosti rozsudku teda do 18.10.2019 zastavil.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinností rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kedy deti nie sú schopné samé sa živiť.

17. Podľa ods. 2 cit. ustanovenia zákona obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

18. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

19. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

20. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného na mal. dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

21. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že od poslednej úpravy výživného, ktorá bola v roku 2019 nedošlo k žiadnej zásadnej zmene v pomeroch navrhovateľa. Tento je i naďalej invalidným dôchodcom žijúcim v dome družky J. L., ktorý spolu s príslušnými pozemkami, ako už bolo uvedené v poslednom rozhodnutí vo veci táto získala od navrhovateľa na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.4.2008 za skutočne iba symbolickú sumu 1.200,- Sk (cca 40,- Eur) a pre prípad smrti družky si navrhovateľ dokonca zabezpečil jeho spätný prevod na svoju osobu. Ako je zrejmé zo žaloby oproti roku 2018 sa výška jeho invalidného dôchodku v roku 2019 zvýšila, avšak iba symbolicky o necelých 8,- Eur (rok 2018 - 298,20 Eur a rok 2019 - 306,- Eur). K návrhu pripojil jediný listinný dôkaz, ktorý už bol predložený aj v minulosti vo veci 11Pc/25/2018 a teda zohľadnený i pri rozhodovaní v predmetnej veci. Jednalo sa o prehlásenie J. L. ešte zo dňa 17.11.2018, že u nej navrhovateľ žije v podnájme a platí nevyhnutné výdavky v sume 190,- Eur, poplatok za elektrinu ZSE Energia a.s. 52,- Eur mesačne a telefón Slovak Telekom a.s. 18,88 Eur mesačne. Žiadne dôkazy týkajúce sa zhoršenia jeho zdravotného stavu a s tým spojených zvýšených výdavkov na zdravotnú starostlivosť, či nákup liekov príp. iných medikamentov neprodukoval.

22. Na druhej strane je potrebné uviesť, že situácia sa naopak podstatne zmenila u dcéry. Táto bola v čase poslednej úpravy študentkou 4. ročníka Obchodnej akadémie v Košiciach (teda stredoškôľčkou), v súčasnosti od 1.9.2019 je študentkou 1. ročníka Ekonomickej fakulty Technickej univerzity v Košiciach. V Košiciach býva na internáte, za ktorý uhrádza mesačne 63,- Eur, platí si internet, za semester zaplatila sumu 27,- Eur. Obedy má zabezpečené na internáte, pričom obedovať chodí tak 3-krát až 4-krát týždenne, čo ju stojí cca 10,- Eur. Raňajky a večere je nútená zabezpečovať si sama, takže na stravu platí ešte tak sumu 10 - 15,- Eur týždenne. Cestovné do školy (Krompachy - Košice a späť) kde dochádza spravidla vlakom ju mesačne stojí 10,- Eur, MHD platí cca 10,- Eur, dobíja si kredit na kartu 5,- Eur. Ďalšie náklady má na hygienu, oblečenie, obuv, skriptá, učebnice ako aj poplatky súvisiace s nástupom na vysokoškolské štúdium (školné, ISIC karta a pod.). V Krompachoch žije i naďalej v spoločnej domácnosti s matkou, takže by sa mala podieľať aj na nákladoch na bývanie, nájom, inkaso, internet, tieto platby však uhrádza výlučne mama, ktorá je poberateľkou invalidného dôchodku a vdovského dôchodku cca 480,- Eur. Táto okrem zabezpečenia jej potrieb uhrádza nájomné 135,- Eur, elektriku 35,- Eur, plyn 7,- Eur, digi TV 12,- Eur, internet 10,- Eur, jej telefón 10,- Eur a svoj telefón 13,- Eur mesačne.

23. Zohľadniac pomery na strane navrhovateľa súd konštatuje, že tieto sa na rozdiel od potrieb dcéry zásadne nezmenili. Tento síce demonštroval ako nevyhnutný výdaj úhradu nájomného 190,- Eur prenajímateľke J. L. u ktorej žije, avšak tieto výdaje ostali nezmenené a boli zohľadnené a vyhodnotené už v predchádzajúcom konaní. Pri rozhodovaní súd prihliadol na fakt, že dcéra nastúpila na vysokú školu mimo miesta trvalého bydliska, kde žije v spoločnej domácnosti s matkou, ktorej príjmom je iba invalidný

a vdovský dôchodok spolu vo výške 480,- Eur i na skutočnosť aká peňažná suma je potrebná na úhradu odôvodnených potrieb plnoletého dieťaťa, pričom medzi tieto potreby patria výživa vo vlastnom zmysle slova, hmotné potreby, ako je šatstvo, bielizeň, obuv, nájomné za byt a tiež potreby súvisiace s rozširovaním a prehĺbovaním vzdelania dieťaťa, rozvojom jeho záujmov a potrieb, kultúrne, športové a rekreačné potreby, ako aj potreby súvisiace so zdravotným stavom, t.j. všetky nevyhnutné potreby, ktoré vyžaduje život kultúrneho človeka v spoločnosti. Miera týchto potrieb je odstupňovaná a závisí predovšetkým od veku dieťaťa a jeho zdravotného stavu, pričom ak to možnosti a schopnosti rodičov dovoľujú, má výživné zabezpečovať dieťaťu i keď už plnoletému, pripravujúcemu sa na budúce povolanie primeraný podiel na výhodách, ktoré dovoľujú možnosti otca. Na druhej strane výška výživného musí mať podklad v príjmových možnostiach povinného rodiča a uspokojovanie odôvodnených potrieb dieťaťa je vždy limitované aj možnosťami, schopnosťami a majetkovými pomermi rodičov.

24. Hodnotiac vyššie uvedené skutočnosti, berúc do úvahy odôvodnené potreby plnoletého dieťaťa, ako aj potencionálne schopnosti, možnosti a majetkové pomery navrhovateľa, prihliadajúc aj na príjem matky bol súd toho názoru, že v tomto prípade neboli splnené podmienky na zmenu pôvodného rozhodnutia, pretože na strane otca nedošlo k tak zásadnej zmene pomerov, že by bolo možné výživné na dcéru znížiť. Z uvedených dôvodov teda návrh otca na zníženie výživného na plnoleté dieťa za obdobie od 19.10.2019 do budúca zamietol.

25. V závere súd uvádza, že ani pôvodne určená suma 90,- Eur, (čo v prepočte činí 3,- Eur denne), už nie je adekvátna zvýšeným potrebám dieťaťa študujúceho na vysokej škole, táto sa súdu javí ako postačujúca potrebám dcéry a zodpovedajúca schopnostiam otca. Je nutné zdôrazniť, že stanovené výživné nepredstavuje len sumu určenú na stravu či ošatenie, ale že v sebe zahŕňa i výdaje na úhradu nájomného, služby spojené s užívaním bytu, podiel na energiách, dani z nehnuteľnosti, či poplatky za odvoz smetí u matky, kde plnoleté dieťa žije. Zároveň súd uvádza, plnenie si vyživovacej povinnosti k jedinej biologickej dcére je otcovou prioritnou povinnosťou, najmä v situácii, keď z jeho strany absentuje akákoľvek iná realizácia jeho rodičovských práv a povinností. Tento sa s dcérou absolútne nekontaktuje, neprispieva jej na výživu nad rámec bežného výživného a to ani finančne ani materiálne, aj keď by sa mohlo jednať skutočne len o drobné dary, ktoré by však mohli mať pozitívny vplyv na formovanie ich vzájomného vzťahu. Konštatuje, že uvedené čiastky zohľadňujú iba časť nevyhnutných potrieb dcéry, ktorá je v období intenzívneho psychického i fyzického vývoja.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v § 365 odseku 1 CSP (vid'. vyššie), ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia. Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, pri ktorom vznikla poplatková povinnosť zaplatiť súdne poplatky, trovy trestného konania, pokuty, svedočné, znalečné a iné náklady súdneho konania, vedie sa výkon rozhodnutia z úradnej moci. (Zákona č. 233/1995 Z. z. v platnom znení o súdnych exekútoroch a exekučnom poriadku.)